

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Bc. Kateřina Barošová
Název práce: Attachment, psychosociální stádia a jejich vztah se zvládáním stresu v dospělosti
Autor posudku: PhDr. Martin Seitzl, Ph.D.

oponent práce

Autor posudku hodnotí práci v každé kategorii na škále A – F, přičemž hodnota „F“ v jakékoliv kategorii znamená nedoporučení práce k obhajobě. Hodnota A znamená excelentní práci překračující standardní nároky na diplomovou práci. Při uvedení hodnoty A je vždy nutné slovně uvést důvody, v čem je práce nadstandardní. Při uvedení hodnoty D, E nebo F je vždy nutné uvést důvody, které hodnotitele vedly k snížení hodnocení. Průměrně dobrá práce dle požadavků a norem katedry je hodnocena hodnotou B nebo C. Každá oblast hodnocení (viz níže 1 – 5) má jinou váhu při stanovení celkového hodnocení práce. Celkové hodnocení práce je dáno komplexním posouzením práce autorem posudku.

V případě teoretické práce autor posudku extenzivně zpracovává hodnocení v bodě 2, v bodě 3 se věnuje zejména stanovení problému a cílů práce, v bodě 4 se zaměřuje na analytickou práci studenta a schopnost studenta postulovat na podkladě literatury závěry novým způsobem (úhel pohledu, nové spojitosti, kritické myšlení).

Hodnota

A - F

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce, praktický přínos práce.

A

Téma práce se věnuje problematice dlouhodobě zkoumané na katedře psychologie FF UP a jako takové vhodně navazuje na předcházející výstupy. Výzkum a aplikace teorie vztahové vazby patří mezi nejrychleji se rozvíjející v oboru psychologie jako celku. Osobně vnímám největší přínos ve zkoumání vztahu psychosociálního vývoje a vztahové vazby, případně psychosociálního vývoje a strategií zvládnání.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Samostatnost zpracování, vhléd autora do problematiky, literární prameny, využití databází, zahraniční literatury.

C

Teoretická část práce zaujímá 34 stran a je členěna do kapitol věnovaných vztahové vazbě, stresu a Eriksonově teorii psychosociálního vývoje. Jako celek nabízí text průřez řadou přístupů a koncepcí ve dvou prvně jmenovaných oblastech. Celkově jde o zdařilý přehled, který jde však po povrchu.

Struktura textu není vždy srozumitelná (např. pojednání o pracovních modelech až po stylech vazby je porušením pravidla od obecného ke konkrétnímu; vyčlenění kapitol 3.3. a 3.4 na stejnou úroveň jako je 3.2 není zdůvodněno, jde o rozpracování kapitoly 3.2). Kapitoly 1.9 a 2.7 jsou nejasné, protože nástroje vždy přísluší ke své teorii či konstruktu v rámci teorie, jejich oddělené jmenování má omezený přínos. Stále jde však o informace zapadající do celkového obrazu, a byť nemají jasný vztah k výzkumu, mohou čtenáře orientovat.

Kritičtěji vnímám nedostatek vlastní práce (není jasné, co práce z předložených informací vyvozuje, co považuje za důležité či více určující pro vlastní výzkum apod.) a omezené množství aktuálních zdrojů. Například teorie vztahové vazby jde kupředu velmi dynamicky, čemuž neodpovídá těžiště použitých zdrojů (např. použitá verze handbooku je stará 23 let) a všechny uvedené teorie stresu jsou aktuálně považovány za historické konstrukty. Soudobé teorie stresu (např. Allostatická teorie stresu, Person-environment fit) zcela absentují. Jeví se, že text o stresu byl spíše vystavěn, aby zdůvodnil použití výzkumného nástroje, než že by nástroj vyplynul z rešerše.

3 Formulace problému a cílů práce, výzkumný design, využití adekvátních metod a technik zpracování (výzkumných, statistických, jiných).

D

Výzkumný problém je méně srozumitelný. Způsob, kterým je formulovaný, neodpovídá výstupům řešerše. Není zřejmé, proč jde o výzkumný problém a proč je třeba jej zkoumat. Vzájemné vztahy konstruktů jsou jistě zajímavé, ale to výzkumný problém sám o sobě není. Jde o validizaci MEPSI? Pak bych doporučil to přímočaře uvést. Přesto oceňuji, že navazující výzkumné cíle jsou jasné, hypotézy rovněž (byť není zdůvodněno, proč se liší ve své formulaci). Výzkumné otázky jsou srozumitelné již méně. Opět to vypadá, že výzkumné otázky byly formulovány proto, aby bylo možné použít inspirativní, ale nepřiliš srozumitelnou síťovou analýzu. Řada vztahu byla teoreticky odvoditelná nebo již dříve testovaná, proto mělo jít z mého pohledu o hypotézy a následné využití regresních modelů, které by rovněž umožnilo pevnější interpretaci bez spekulací.

Volba SVF-78 je problematická, protože výsledky téměř nic nesdělují o zvládnání stresu. Dosavadní výzkumy ukazují, že vztah mezi reálně prožívanou mírou stresu a preferovanými copingovými strategiemi je slabý, někdy žádný. Navíc, zkoumání vztahů mezi copingovými strategiemi a vztahovou vazbou je replikací a souvislost už z dnešního pohledu není překvapivá – některé copingové strategie jsou přímo ekvivalentem sekundárních strategií vztahové vazby (dostupné jsou už i metaanalýzy tématu). S ohledem na věkové rozložení výzkumného souboru by mohly být výsledky MEPSI problematické pro 7. a 8. období.

Přes výše uvedené výhrady k problému, metodám a souboru umožňuje design realizaci studie a případné získání zajímavých výsledků.

4 Zpracování a prezentace výsledků práce, interpretace výsledků, diskuse, závěry.

B

Prezentace výsledků je dobře strukturována, sdělení je přehledné. V drobných detailech by bylo vhodné zvážit úpravy (korekce hladiny významnosti při tak velkém počtu korelací, správné uzavření hypotéz) nicméně na samotných výsledcích to nic zásadního nemění. Zvláště vyznívá pouze uzavření výzkumných otázek – „dopadlo to, jak jsme čekali“ – že by hypotézy? Za nejhodnotnější výsledky považuji závěry ke vztahům MEPSI-ECR a MEPSI-SVF, k těmto závěrům bych doporučil prohloubit diskusi. Závěry by neměly opakovat hodnoty regresních koeficientů.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy.

B

Práce splňuje požadavky kladené na magisterskou diplomovou práci. Stylistika i gramatika jsou na dobré úrovni. Tabulky bohužel nerespektují formát APA. Citace ani seznam literatury neodpovídají APA7. Celkově však velmi oceňuji přehledné strukturování textu, které umožňuje rychlou orientaci.

Hodnocení celkem:

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce: **C**

Datum: 17.5.2022

Podpis:

* nehodící se vymažte nebo škrtněte